

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA

KLASA: 023-01/16-01/19
URBROJ: 524-05-01-01/2-16-3

Zagreb, 14. ožujka 2016.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Trg sv. Marka 4
10000 Zagreb

PREDMET: Prijedlozi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske članaka 80., 89. stavaka 1. i 2., 94. stavka 2. i članka 178. stavaka 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13., 151/14., 33/15. i 93/15.)

Veza: Dopis Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-432/2016 i U-I-440/2016 od 10. veljače 2016. godine

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, u vezi s prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske članaka 80., 89. stavaka 1. i 2., 94. stavka 2. i članka 178. stavaka 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj: 157/13., 151/14., 33/15. i 93/15) predlagatelj Mirjane Gertrud Gergorec-Aparnik iz Zagreba, te Udruge Crne mambe, Udruge u ime obitelji, Udruge hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Dugo Selo, Udruge hrvatskih branitelja Domovinskog rata 121. brigade – Pukovnije Nova Gradiška, Udruge udovica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata Republike Hrvatske – Grada Zagreba i Zagrebačke županije, Udruge dragovoljaca Domovinskog rata „Štraseri“, Udruge udovica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata Primorsko – Goranske županije i Jožeka Štignjedeca, zastupanih po odvjetnicima Krešimiru Planiniću, Domagoju Šoljiću i Ivani Popović (Odvjetničko društvo Planinić i partneri j.t.d.) i odvjetniku Draženu Lančiću iz Zagreba, Ustavnom sudu Republike Hrvatske daje sljedeći

ODGOVOR

I. Predlagatelj Mirjana Gertrud Gergorec-Aparnik iz Zagreba u svom prijedlogu za ocjenu ustavnosti ističe da članak 80., stavak 1., 3., 4., 5., 6. i 7. te članak 94. stavak 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj: 157/13., 151/14., 33/15. i 93/15. – u daljnjem tekstu: ZOMO) nije u skladu s člankom 3., 5. i 14. Ustava Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ustav RH).

Ističe da se primjenom osporavanih odredbi ZOMO-a dio mirovine koji pripada po općim propisima na temelju staža osiguranja smanjuje za oko 33%, a nekim korisnicima i više, dok ostalim korisnicima mirovine kojima je mirovina određena isključivo po općim propisima na temelju staža osiguranja nije smanjena, te se stoga korisnike taksativno navedene u članku 80. stavku 4. točki 1. do 14. dovodi u neravnopravni položaj u odnosu na one kojima je mirovina određena prema općim propisima za staž osiguranja iz članka 25. i 26. ZOMO-a.

Također navodi da je članak 80. stavak 1., 3., 4., 5., 6., i 7. ZOMO-a u suprotnosti s člankom 25. i 26. ZOMO-a, pošto potpuno različito uređuje mirovinu stečenu prema općim propisima, te smatra da se članak 25. i 26. ZOMO-a moraju primijeniti na sve korisnike mirovina određene po općim propisima, pa tako i na korisnike koji dio mirovine ostvaruju prema posebnim propisima, a na temelju staža osiguranja.

Ističe da su korisnici mirovina određenih prema posebnim propisima doprinosili sa pojačanom stopom u mirovinsko osiguranje, da su faktori izračuna paušalno određeni po kategorijama korisnika i različiti su za svaku kategoriju. Ako se ipak vrši razdvajanje mirovina na opisani način, iako to smatra neustavnim, da bi u tom slučaju sukladno načelu jednakosti faktor izračuna trebao biti jedinstven, odnosno trebao bi primijeniti isti limit za sve korisnike mirovina, a za svakog korisnika mirovina bi se trebala izračunati individualno time da se ne smanjuje mirovina ostvarena po općim propisima.

Smatra da je pravo zakonodavca da razinu gospodarskih i socijalnih prava uređuje u skladu s gospodarskim mogućnostima, ali da time ne mogu biti dovedena u pitanje temeljna ustavna prava i načela (jednakost, socijalna pravda i vladavina prava), a prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske U-I -283/1997.

U vezi s tvrdnjama predlagatelja, navodimo sljedeće:

Vezano za tvrdnju predlagatelja da je članak 80., stavak 1., 3., 4., 5., 6. i 7. te članak 94. stavak 2. ZOMO-a u suprotnosti s člancima 3., 5. i 14. Ustava RH, ističemo činjenicu da se u dosadašnjem normativnom uređenju mirovinskoga sustava umanjene mirovina priznatih, odnosno određenih prema posebnim propisima činilo posebnim propisom - Zakonom o smanjenju mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj: 71/10., 130/11., 157/13. - u daljnjem tekstu: Zakon o smanjenju), dok članak 80. te članak 94. stavak 2. ZOMO-a to čine općim propisom.

Odredba članka 80. je u nerazmjeru s realnim osobnim izračunima razlike između svote mirovine priznate odnosno određene prema posebnom propisu u odnosu na mirovinu priznatu odnosno određenu prema općem propisu, ukoliko taj adresat ima ispunjen uvjet za priznanje prava po općem propisu. Faktori preračuna su određeni prema procjeni razine povoljnosti koja je različita za svaki poseban propis, a zanemaruje se gore navedenu činjenicu u svakom konkretnom mirovinskom predmetu.

Vezano za odredbu članka 94. stavak 2., ističemo da je mirovina jedinstvena kategorija, priznata odnosno određena rješenjem, a koja ne sadrži, u trenutku priznanja prava, odredbe o određivanju dijelova mirovine.

II. 1. Udruga Crne mambe i drugi, podnijeli su prijedlog za ocjenu ustavnosti odredbe članka 80. ZOMO-a radi zaštite ciljane skupine stradalnika Domovinskog rata i to: udovica, roditelja i djece poginulih hrvatskih branitelja, i hrvatskih ratnih vojnih invalida kojima je zajedničko da na duljinu staža osiguranja iz članka 25. ZOMO-a utječe činjenica da im je trajanje osiguranja neovisno o volji osiguranika, budući da im je zbog smrti, odnosno utvrđene nesposobnosti za djelatnu vojnu službu, služba u oružanim snagama prestala po sili zakona, a temeljem članka 205. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Predlagatelj smatra da su odredbama članka 80., članka 89. stavka 1. i 2. i članka 94. stavka 2. ZOMO te članka 178. stavka 1. i 2. povrijeđene odredbe članka 1. stavka 1., 3. i 14., članka 58. stavak 3. i članka 90. stavak 4. i 5. Ustava RH. Predlagatelj navodi da su stupanjem na snagu članka 80. ZOMO-a, novim načinom određivanja mirovina obuhvaćeni adresati Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, broj: 174/04., 92/05., 02/07., 107/07., 65/09., 137/09., 146/10., 55/11., 140/12., 19/13., 33/13., 148/13., 92/14. – u daljnjem tekstu: ZOPHBDR), a time i ciljana skupina čija prava štiti svojim prijedlogom – konkretno, to su udovice, roditelji i djeca poginulih hrvatskih branitelja, i hrvatski ratni vojni invalidi. Pri tome ističe da aktualna vrijednost posebnog dijela mirovine nije ZOMO-om definirana na način da ovisi o tržišnim uvjetima kao za korisnike prema općem propisu, već isključivo ovisi o odlukama Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), a ne postoji zaštitni mehanizam iz članka 88. stavka 7. ZOMO-a. Također, da je dio mirovine koji se ciljanoj skupini priznaje u posebnom dijelu, za ciljanu skupinu nepovoljniji, jer ovisi o odluci Vlade koja određuje aktualnu vrijednost mirovine, te stoga isti nije konstantan i zaštićen. Stoga su i posebna prava ciljane skupine, priznata temeljem zasluga u Domovinskom ratu i zbog kojih bi mirovina trebala biti ostvarena pod povoljnijim uvjetima, u trenutnom zakonskom rješenju uzeta u obzir samo u posebnom dijelu mirovine, ovisna o odlukama Vlade, iako bi ista trebala biti konstantna i zaštićena. U slučaju smanjenja iznosa posebnog dijela mirovine (odlukom Vlade o smanjenju aktualne vrijednosti mirovine) došlo bi i do automatskog smanjenja navedenih prava, a time bi se izgubila i osnovna zakonska postavka o određivanju mirovine za ciljanu skupinu na povoljniji način. Hrvatski ratni vojni invalidi, udovice, roditelji i djeca poginulih hrvatskih branitelja imaju razumno pravo očekivati da će njihova mirovina biti sukladna njihovim zaslugama iz Domovinskog rata, a ne da će navedena prava ovisiti o trenutnom raspoloženju Vlade. Navodi da gramatičkim tumačenjem odredbe članka 80. stavka 1. ZOMO-a proizlazi da su sva prava gore navedene ciljane skupine, a koja se ne uzimaju u obzir prilikom određivanja mirovine na temelju staža osiguranja iz članka 25. ZOMO-a, priznata posebnim propisima, konkretno ZOPHBDR-om (a ne i ZOMO-om). Smatra da posebni dio mirovine ovisi o odlukama Vlade, a to znači i o trenutnoj političkoj situaciji, te bi se u praksi moglo očekivati da bi se smanjenjem posebnog dijela mirovine, za isti postotak smanjivala i prava koja su ciljanoj skupini priznata temeljem zasluga u Domovinskom ratu, koja bi kako je već navedeno, trebala biti konstantna, a za retroaktivno djelovanje u konkretnom slučaju ne postoje posebno opravdani razlozi.

2. Retroaktivnost - predlagatelj ističe da navedena odredba utječe i mijenja one pravne odnose koji su nastali prije stupanja na snagu spornih odredbi ZOMO-a, jer će se i onim braniteljima koji su već ostvarili mirovinu prema ranijim propisima o mirovinskom osiguranju, donijeti novo rješenje o dijelovima mirovine sukladno članku 80. ZOMO-a.

Nadalje ističe da se donošenjem novih rješenja ne mijenja samo tehnički rješenje o mirovini, na način da se ista razdvaja na dva dijela – onu na temelju staža osiguranja i onu ostvarenu prema posebnom propisu, već ista i suštinski mijenja prava osiguranika adresata članka 80. ZOMO-a, te je stoga zakonodavac bio dužan navesti koji su to posebno opravdani razlozi da se osiguranicima koji već ostvaruju mirovinu, ista razdvoji na dva dijela. Smatra da je cilj zakonodavca u što većoj mjeri oduzeti ciljanoj skupini prava iz mirovinskog sustava, i prenijeti ista u što većem opsegu u posebni dio mirovine, kojim Vlada usklađenjem mirovina može manipulirati, te ostaviti što manji dio u općem dijelu mirovine, a sve bez opravdanja i bez ravnomjerne raspodjele tereta na sve korisnike proračuna.

Također, predlagatelj navodi da se osporenim zakonskim rješenjima uvodi novi način određivanja mirovine, koji u najvećem dijelu ovisi o odlukama Vlade, neizvjestan je i ne daje pripadnicima ciljane skupine saznanje o mirovinama na koje mogu računati.

3. Diskriminacija u odnosu na pripadnike Hrvatske domovinske vojske, sudionike NOR-a i vojne osiguranike bivše JNA - predlagatelj smatra da su korisnici mirovina prema ZOPHBDR-u diskriminirani u odnosu na pripadnike Hrvatske domovinske vojske mobilizirane od 17.4.1941. do 15.5.1945., sudionike NOR-a i pripadnike bivše JNA, uspoređujući faktore preračuna za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, nasuprot faktorima preračuna za pripadnike Hrvatske domovinske vojske (pripadnike NDH), sudionike NOR-a te pripadnike vojske JNA. Naime, uspoređujući faktore preračuna proizlazi da je za hrvatske branitelje propisan najmanji faktor preračuna zbog činjenice da je veći broj korisnika takvih mirovina, da su veći rashodi za te mirovine, a sve u odnosu na pripadnike JNA, NOR-a i NDH, pritom zanemarujući činjenicu da je upravo ciljana skupina dala najveći doprinos obrani suvereniteta Republike Hrvatske (vlastiti život, dijelove tijela i zdravlje).

4. Diskriminacija u odnosu na radnike korisnike invalidske mirovine - predlagatelj smatra da je člankom 80. ZOMO-a za ciljanu skupinu koju predstavlja, učinjena diskriminacija u odnosu na radnike korisnike invalidske mirovine prema ZOMO-u, jer adresatima ZOPHBDR-a, konkretno udovici, roditeljima ili djeci poginulog hrvatskog branitelja prilikom određivanja obiteljske mirovine, odnosno hrvatskom ratnom vojnom invalidu prilikom određivanja invalidske mirovine, se isti ti vrijednosni bodovi za 40 godina mirovinskog staža, sa mirovinskim faktorom 1,0 priznaju u tzv. posebnom dijelu mirovine u kojem usklađivanje mirovine vrši Vlada. Posebno ističe da prilikom priznanja prava na invalidsku mirovinu, hrvatske ratne vojne invalide procjenjuju i vještače oni isti vještaci i po istim pravilima koja vrijede za sve ostale adresate ZOMO-a, odnosno za korisnike koji su ozljedu na radu ili profesionalnu bolest zadobili u radnom odnosu.

5. Posebna zaštita ciljane skupine – predlagatelj smatra da hrvatski branitelji, hrvatski ratni vojni invalidi, udovice, roditelji i djeca poginulih hrvatskih branitelja predstavljaju ustavno dobro, te im je zakonodavac dužan pružiti posebnu zaštitu temeljem članka 58. stavka 3. Ustava RH, a odredbe članka 80. i 178. Zakona o mirovinskom osiguranju čine upravo suprotno, jer stavljaju adresate istih odredbi u nepovoljniji položaj u odnosu na sve ostale adresate ZOMO-a, te to budući posebni dio mirovine, u kojem se utvrđuju i prava iz ZOMO-a (vrijednosni bodovi za najmanje 40 godina mirovinskog staža sa mirovinskim faktorom 1,0 kod određivanja invalidske mirovine zbog djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću) čini ovisnim o aktualnoj vrijednosti mirovine koju utvrđuje Vlada.

6. Povreda demokratskog uređenja i vladavine prava - predlagatelj smatra da je učinjena povreda demokratskog uređenja i vladavine prava, jer tvrdi da nije provedena javna rasprava odnosno da je prilikom donošenja ZOMO-a predlagatelj zakona čitavu javnu raspravu oko Nacrta prijedloga ZOMO-a sveo samo na 15 dana internetskog objavljivanja i prepiske (od 3. do 18.10.2013. godine). U konkretnom slučaju radi se o opsežnom i složenom zakonu, čiji su instituti i pravni termini često nejasni i pravnicima, te je za njegovo razumijevanje, a potom široku i sadržajnu javnu raspravu potrebno više od 15 dana. Smatra da je takvim postupanjem prekršena odredba članka 11. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama prema kojoj su tijela javne vlasti dužna provesti savjetovanje s javnošću u pravilu u trajanju od 30 dana. Uz činjenicu da je javna rasprava prekratko trajala, nezakonito postupanje proizlazi i iz okolnosti da je u javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga ZOMO-a bio jedan tekst članka 80. stavka 4. točke 1.a i b, dok je drugačiji tekst istog članka unesen u usvojeni i danas važeći ZOMO.

U vezi s tvrdnjama predlagatelja, navodimo sljedeće:

1. Vezano za tvrdnje predlagatelja o posebnoj zaštiti ciljane skupine, ističemo da korisnici koji ostvaruju pravo na temelju posebnog propisa – ZOPHBDR-a, svoja mirovinska prava ostvaruju upravo zbog provedbe članka 58. stavka 2. Ustava RH o posebnoj zaštiti udovica, roditelja i djece poginulih hrvatskih branitelja, i hrvatskih ratnih vojnih invalida stradalnika Domovinskog rata.

Vezano za tvrdnju predlagatelja da su osporavane norme članka 80., 89., i 94. stavak 2., te članka 178. stavaka 1. i 2. ZOMO u neskladu s Ustavom RH, ističemo da Republika Hrvatska iz državnog proračuna osigurava Zavodu sredstva za pokrivanje obveza za ostvarivanje prava stečenih prema posebnim propisima. Isto je propisano i samim ZOPHBDR-om u članku 109. Prema tome, katalog prava iz mirovinskog osiguranja prema ZOMO-u osigurava se na načelima uzajamnosti i solidarnosti na temelju mirovinskog osiguranja iz doprinosa koje plaćaju sami osiguranici iz plaća odnosno osnovica, a samo ako se planiranim prihodima iz doprinosa ne mogu pokriti planirani rashodi koji se financiraju iz doprinosa, tek tada Republika Hrvatska osigurava nedostajuće sredstva iz proračuna, dok se razina povoljnosti iz posebnog propisa, kao što je cijela mirovina ili dio obveze mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovine pod povoljnijim uvjetima prema posebnim propisima financira primarno i obvezno iz državnog proračuna.

Nadalje, u dosadašnjem normativnom uređenju mirovinskoga sustava umanjenje mirovina priznatih, odnosno određenih prema posebnim propisima činilo se posebnim propisom – Zakonom o smanjenju, dok članak 80. te članak 94. stavak 2. ZOMO-a to čini općim propisom. Stoga je jedino opravdano, ukoliko to zakonodavac želi i može opravdati, razdvojiti mirovine ostvarene prema ZOPHBDR-u odredbama u samom posebnom propisu uz opravdane razloge, a ne u općem propisu.

Vezano za navod da se zbog invalidnosti ili smrti hrvatskog branitelja odnosno HRVI iz Domovinskog rata stječe pravo na mirovinu prema članku 205. Zakona o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske, ističemo da djelatnoj vojnoj osobi služba po sili zakona prestaje: kada ostvari uvjete za starosnu mirovinu; na temelju rješenja o prestanku službe zbog utvrđene nesposobnosti za djelatnu vojnu službu, na temelju rješenja ministra obrane o prestanku službe u skladu sa Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, danom utvrđenim rješenjem; na temelju rješenja o općoj i profesionalnoj nesposobnosti za rad i dr. Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata, HRVI, može i ne mora biti djelatna vojna osoba, odnosno može biti i policijski službenik, kao i osiguranik po bilo kojem drugom zakonskom osnovu prema ZOMO-u. Faktori preračuna za korisnike mirovine prema ZOPHBDR-u su određeni prema procjeni razine povoljnosti koja je različita za svaki poseban propis, a zanemaruje se činjenica da je odredba članka 80. ZOMO-a u nerazmjeru sa realnim osobnim izračunima razlike između svote mirovine priznate, odnosno određene prema posebnom propisu, u odnosu na mirovinu priznatu, odnosno određenu prema općem propisu, ukoliko taj adresat ima ispunjen uvjet za priznanje prava po općem propisu, u svakom konkretnom mirovinskom predmetu. U prilog toj tvrdnji, navodimo da članak 98. ZOMO-a određuje da ukoliko osiguranik odnosno korisnik mirovine stekne pravo na dvije ili više mirovina prema tom ili nekom drugom zakonu Republike Hrvatske, u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, može koristiti samo jednu mirovinu, prema vlastitom izboru.

Napominjemo da je za sve pojedine posebne kategorije korisnika mirovine, mirovina ostvarena pod povoljnijim uvjetima u odnosu na opći propis i/ili je određena na povoljniji način, te visina mirovine nije u izravnoj korelaciji samo s navršenim stažem osiguranja u članku 25. ZOMO-a, dok je zanemarena odredba članka 24. ZOMO-a, koja

određuje da se na temelju mirovinskog staža ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja, a ne temeljem staža osiguranja opisanog u članku 25. ZOMO-a.

2. U vezi tvrdnje predlagatelja da se donošenjem novih rješenja ne mijenja samo tehnički rješenje o mirovini na način da se ista razdvaja na dva dijela, nego da nisu navedeni ni koji su to posebno opravdani razlozi da se osiguranicima koji već ostvaruju mirovinu ista razdvoji na dva dijela, ističemo da članak 80. ZOMO-a ne dovodi do gubitka prava niti smanjenja dosadašnje svote mirovine, priznato pravo prema pravomoćnom rješenju ostaje na snazi, ne umanjuje se trenutna svota mirovine, ali bi buduće usklađivanje mirovina na neizravan način moglo negativno utjecati na visinu mirovine. Stoga je odredbom o „razdvajanju“ mirovina prema ZOMO-u povrijeđeno načelo da se u dosadašnjem uređenju mirovinskoga sustava umanjene visine mirovina ostvarenih, odnosno određenih prema posebnim propisima provodilo temeljem posebnog propisa - Zakona o smanjenju, a ne općeg propisa.

3. Diskriminacija u odnosu na pripadnike hrvatske domovinske vojske mobilizirane od 17.04.1941. do 15.05.1945., sudionike NOR-a i vojne osiguranike bivše JNA – u vezi tvrdnje predlagatelja da su korisnici mirovina prema ZOPHBDR-u diskriminirani u odnosu na pripadnike hrvatske domovinske vojske mobilizirane od 17.04.1941. do 15.05.1945., sudionike NOR-a i pripadnike bivše JNA, koju temelji na usporedbi različitih faktora preračuna za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, nasuprot faktorima preračuna za pripadnike Hrvatske domovinske vojske (pripadnike NDH), sudionike NOR-a te pripadnike vojske JNA, napominjemo da se uvjeti za ostvarivanje prava i određivanje mirovine spomenutih kategorija u potpunosti razlikuju u odnosu na način ostvarivanja prava na invalidsku i obiteljsku mirovinu stečenu prema ZOPHBDR-u, u vezi s invalidnosti ili smrti HRVI-a iz Domovinskog rata nastale kao posljedice obrane suvereniteta Republike Hrvatske.

4. U vezi s navodima predlagatelja o diskriminaciji korisnika invalidske mirovine prema ZOPHBDR-u u odnosu na invalide rada, valja naglasiti da se prema ZOPHBDR-u mirovina stječe pod povoljnijim uvjetima i na povoljniji način od onog prema općem propisu. Stoga se ne može isticati da je zakonodavac propisao da je uzrok nastanka gubitka radne sposobnosti (ozljeda u ratu kao ozljeda na radu) kvalificiran kao povlastica u odnosu na opći mirovinski sustav, nego se ovdje radi o dva bitno različita uzroka gubitka radne sposobnosti koji se vještače na različite načine u skladu sa pravilima medicinske struke i bitno različitim okolnostima pod kojima je nastala invalidnost. Ono što te mirovine čini posebnim u odnosu na opći sustav, je činjenica da su priznate i određene neovisno o minimalno potrebnom mirovinskom stažu propisanim za opći mirovinski sustav. Naime, prema općem propisu pravo na invalidsku mirovinu ima osiguranik ako mu navršeni mirovinski staž pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka. To ograničenje je za hrvatske branitelje uvedeno tek od 1. siječnja 2005. sa ZOPHBDR-om koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005. (Narodne novine, broj: 174/04.).

Ujedno valja dodati, a u vezi s ostalim navodima, da sam ZOPHBDR člankom 33.a, u pogledu pitanja koja nisu posebno riješena ZOPHBDR-om upućuje na primjenu ZOMO-a, pa tako i u pogledu definicije invalidnosti, ali donesena ocjena o invalidnosti podliježe prije donošenja rješenja o pravu obveznoj reviziji Povjerenstva za reviziju ocjena invalidnosti pri Ministarstvu branitelja iz članka 32. ZOPHBDR-a, koji može dati suglasnost ili vratiti na ponovni postupak s uputom za donošenje novoga nalaza i mišljenja koji mora biti u cijelosti u skladu s mišljenjem Povjerenstva za reviziju iz članka 32. ZOPHBDR-a. Dakle, konačnu ocjenu o gubitku radne sposobnosti hrvatskog branitelja ne donosi vještak Hrvatskog

zavoda za mirovinsko osiguranje, nego vještak Povjerenstva za reviziju ocjena invalidnosti pri Ministarstvu branitelja.

5. Vezano za posebnu zaštitu ciljane skupine, kojima je zakonodavac dužan pružiti posebnu zaštitu temeljem članka 58. stavka 3. Ustava RH, kao i za navode predlagatelja da se posebni dio mirovine, u kojem se utvrđuju i prava iz ZOMO-a, čini ovisnim o aktualnoj vrijednosti mirovine koju utvrđuje Vlada, ističemo da, uvažavajući činjenicu da su hrvatski branitelji, hrvatski ratni vojni invalidi, udovice, roditelji i djeca poginulih hrvatskih branitelja zaštićeni navedenom ustavnom odredbom, smatramo da im je zakonodavac pružio posebnu zaštitu kroz provedbu posebnog propisa - ZOPHBDR-a, kojim je uređio njihova mirovinska prava na način povoljniji od općeg propisa. Sukladno tom načelu, smatramo da je „razdvajanje“ mirovina priznatih po ZOPHBDR-u moguće provesti samo i isključivo temeljem promjena tog propisa, a ne odredbom općeg propisa.

6. U vezi tvrdnje o povredi demokratskog uređenja i vladavine prava, ista je neutemeljena, jer je provedena javna rasprava u propisanom trajanju i zakon izglasan u zakonodavnoj proceduri propisanoj Poslovníkom Hrvatskog sabora. Sukladno članku 22. Zakona o procjeni učinka propisa (Narodne novine, broj: 90/11.), Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava provodilo je javnu raspravu o Nacrtu prijedloga zakona o mirovinskom osiguranju, u trajanju od 15 dana, od 3. do 18. listopada 2013. godine. Prema navedenom članku, nakon što Stručni nositelj izrade propisa izradi propis i Prijedlog iskaza, dužan ih je staviti na javnu raspravu javnosti i zainteresiranoj javnosti u trajanju od najmanje 15 do najviše 30 dana. Javna rasprava provodi se na način kako je istim zakonom određeno za provedbu savjetovanja o Nacrtu prijedloga iskaza. Informaciju o provedbi javne rasprave povodom izrade Prijedloga iskaza i Nacrta prijedloga zakona o mirovinskom osiguranju može se pronaći na web stranicama Ministarstva rada i mirovinskoga sustava. Sukladno članku 19. Zakona o procjeni učinka propisa, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava prethodno je provelo savjetovanje o Nacrtu prijedloga iskaza o procjeni učinaka prijedloga Zakona mirovinskom osiguranju, u trajanju od 30 dana, od 2. srpnja do 1. kolovoza 2013. godine.

Slijedom svega navedenog, smatramo da su prijedlozi predlagatelja za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom RH članka 80., članka 89. stavka 1. i 2. i članka 94. stavka 2. te članka 178. stavak 1. i 2. ZOMO-a, u najvećoj mjeri opravdani, kako smo i naveli u gore navedenom očitovanju.

MINISTRICA
dr. sc. Nađa Šikić

